FREMTIDSFULLMAKT

– hvem skal ta beslutninger for deg hvis du ikke kan selv?

Typer av tredjemannsrepresentasjon

- Ordinært vergemål
- Fremtidsfullmakt
- Legalfullmakt

Hva er fremtidsfullmakt?

- Privat alternativ til det offentlige vergemål
- Et dokument hvor du gir noen tillatelse til å handle på dine vegne i fremtiden
- Fullmakten kan gjelde både økonomiske og personlige forhold.
- Reglene om fremtidsfullmakt finnes i Vergemålsloven.

Hvem kan være fullmektig?

- Ektefelle
- Samboer
- Barn
- Barnebarn
- Søsken
- Bekjente

Praktiske tips

- Bør være en som bor i nærheten
- Flere kan være fullmektiger samtidig, men de bør bo nærme hverandre
- Fullmektigen(e) bør kjenne til fremtidsfullmakten
- Fullmektigen bør ha blitt spurt på forhånd

Krav til den fullmektige – Del 1

- Formelle krav:
  - Fylt 18 år på ikrafttredelsestidspunktet (jf. *vml. § 79 andre ledd*)
  - Ikke selv være under vergemål (jf. *vml. § 79 annet ledd*)
  - En juridisk person (Forening, selskap, stiftelse, etc. kan **ikke** være fullmektig (jf. *vml. § 79 annet ledd*)

Krav til den fullmektige - Del 2

- Anbefalte krav
  - En du stoler på
  - En som har tillitt blant andre nære slektninger
  - En du samarbeider godt med
  - En du vet vil ditt beste

Formkrav – Del 1

- Må være skriftlig (jf. *vml. § 81 første ledd*)
- Må ha to vitner (jf. *vml. § 81 første ledd*)
  - Må være tilstede samtidig (jf. *vml. § 31 første ledd*)
  - Må være godtatt av fullmaktsgiver (jf. *vml. § 81 første ledd*).
  - Vet at dokumentet er en fremtidsfullmakt (jf. *vml. § 81 første ledd*)
  - Må ha fylt 18 år (jf. *vml. § 81 andre ledd*)

Formkrav – Del 2

- Hvem kan **ikke** være vitne?
  - Fullmektigen(e)
  - Ektefelle
  - Samboer
  - Foreldre
  - Barn
  - Barnebarn

  (jf. *vml. § 81 andre ledd jf. tredje ledd)*

Fullmektigens oppgaver

- Fullmektigen skal handle i samsvar med fullmakten og fremme fullmaktsgiverens interesser og rettigheter (jf. *vml. § 85 første ledd*)
  - Handle på fullmaktsgivers beste
  - Holde fullmaktsgivers midler adskilt fra sine egne (jf. *vml. § 85 tredje ledd*)
  - Fullmektigen skal oppbevare tilstrekkelig dokumentasjon om de avgjørelser som blir tatt på fullmaktsgiverens vegne (jf. *vml. § 85 tredje ledd*)

Ordinære oppgaver i fullmaktsforholdet

- Betale regninger innen forfall
- Inngå, endre eller si opp vanlige forbrukeravtale
  - Strøm
  - Nettleie
  - Telefonabonnement
  - Kommunale avgifter/gebyrer
  - Vedlikehold av eiendommer
  - Forsikringer

Ikrafttredelse – når trer fullmakten i kraft?

- Krever legeerklæring
- Ved sinnslidelse (jf. *vml. §§ 83 jf. 78)*
- Ved demens (jf. vml. §§ 83 jf. 78)
- Ved alvorlig svekket helbred (jf. *vml. §§ 83 jf. 78)*
  - For eksempel alvorlig hjerneslag
  - Skade etter alvorlig ulykke

Avslutning av fullmaktsforholdet

- Når fullmaktsgiver dør
- Når samtykkekompetent fullmaktsgiver trekker fullmakten tilbake

Oppbevaring av fremtidsfullmakten

- Det er ingen offentlig oppbevaringsordning for fremtidsfullmakter
- Oppbevares på sikkert sted (sammen med andre viktige dokumenter, safe hvis mulig)
- Fullmektigen(e) bør ha egen (bekreftet) kopi

Salg av eiendom

- Aktuelt dersom fullmaktsgiver får fast institusjonsplass
- Overdragelse av eiendom må fremgå av fremtidsfullmakten
- Tinglysingsmyndighetene krever at fremtidsfullmakten er stadfestet (*Rundskriv for tinglysingen s. 38)*

Hva kan ikke bestemmes i en fremtidsfullmakt?

- Inngå eller oppløse ekteskap
- Erkjenne farskap
- Adopsjon
- Opprettelse, endring eller tilsidesettelse av testamente
- Stemming ved valg

Praktiske tips

- Vær spesielt oppmerksom ved næringsinteresser
- Bør inngås i god tid før sykdom inntreffer

Stadfestelse av fremtidsfullmakt

- Krav for å overdra eiendom
- Krav overfor banker og andre finansinstitusjoner
- Eiendomsmeglere
- Fullmektigen kan be statsforvalteren om å stadfeste ikrafttredelsen av en fremtidsfullmakt
- Stadfesting skal skje hvis fullmakten er formriktig og når fullmaktsgiver har blitt syk (jf. *vml. § 85 første ledd*)

Krav om legeerklæring?

- I praksis JA
  - Vanskelig for tredjeparter å vurdere **samtykkekompetanse**
  - «ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser», (jf. *vml. § 78*)
  - Dokumentasjon overfor omverdenen

AVSLUTNING